

VI.b NEDOKONALÁ KONKURENCE

Úspory z rozsahu a nedokonalá konkurence v MO

1. úspory z rozsahu:

- externí = jednotkové náklady záleží na velikosti odvětví
- interní = jednotkové náklady závisí na velikosti firmy

- vliv na strukturu odvětví: externí = DOKO, interní = NEDOKO

2. nedokonalá konkurence: price setter

Monopolistická konkurence a obchod

- realizace úspor z rozsahu, množství i škála zboží omezena velikostí trhu – to překonává MO
- MO → specializace na užší škálu výrobků
- model monopolistické konkurence napomáhá pochopení přínosu obchodu pro sladění rozsahu a škály produkce

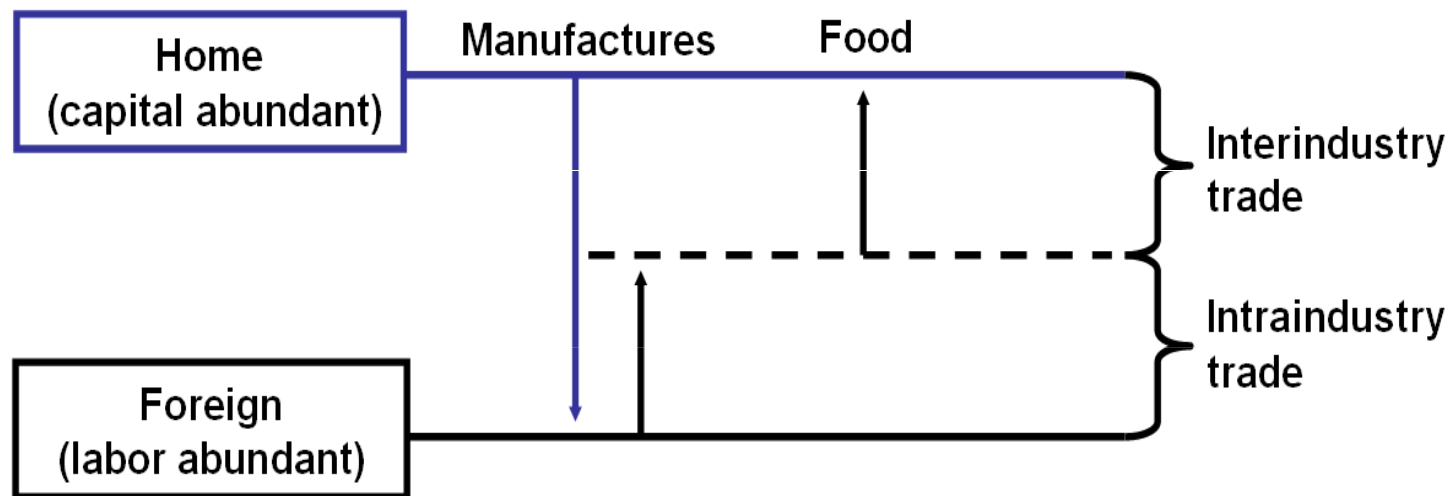
Přínosy integrovaného obchodu

- větší trh → snížení průměrné ceny a dostupnost širší škály zboží
- vytvoření integrovaného trhu = nárůst počtu firem, zvětšení výstupu každé firmy a snížení ceny
- spotřebitelé: větší možnost volby

Úspory z rozsahu a komparativní výhoda

- model monopolist. konkurence předpokládá:
 1. výrobní náklady jsou v obou zemích stejné
 2. nulové náklady na realizaci obchodu
- obchod: meziodvětvový X vnitrodvětvový
- čím podobnější země, tím méně významný meziodvětvový obchod

Obchod při rostoucích výnosech z rozsahu a monopolistické konkurenci

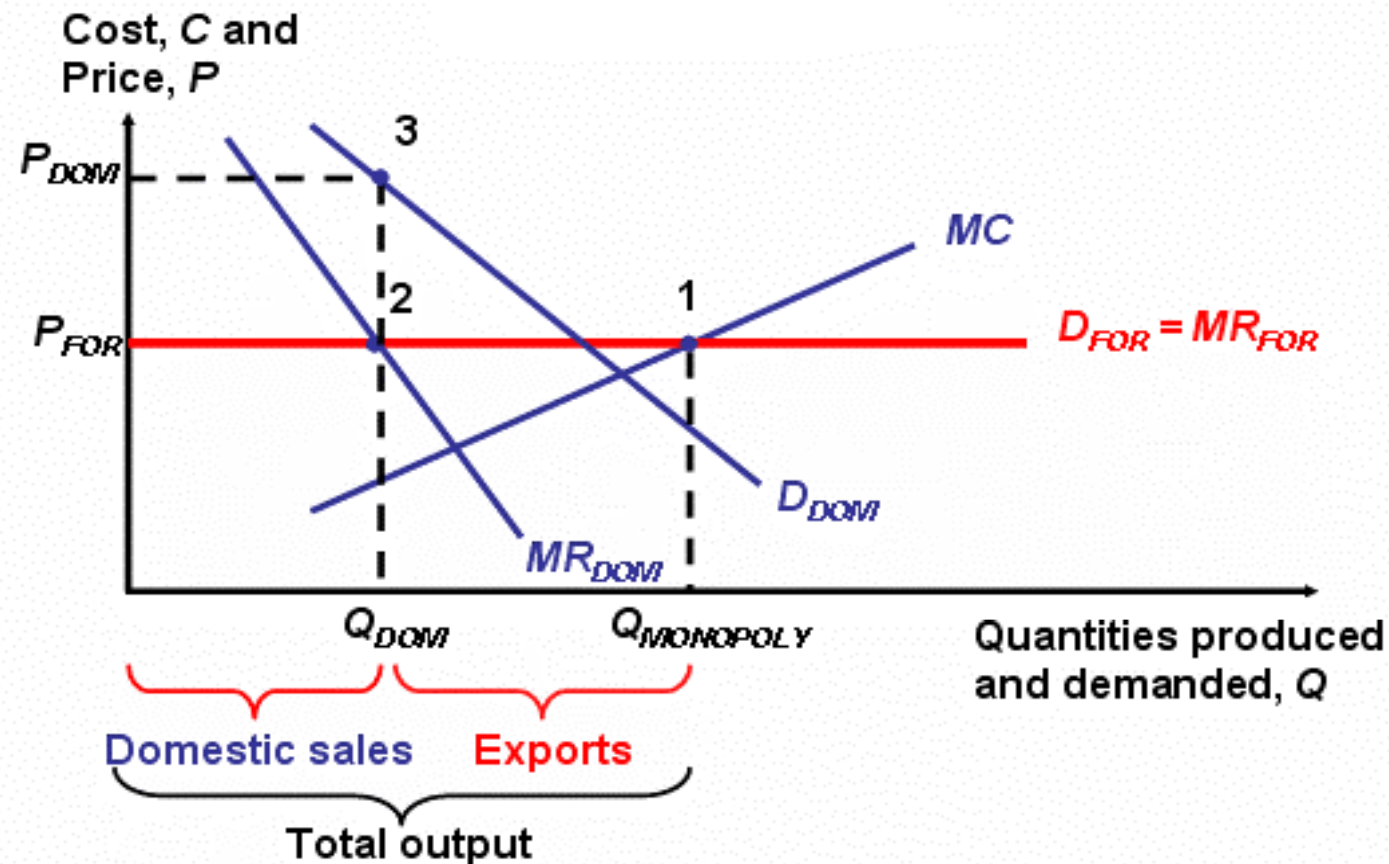

Dumping

= cenová praktika, kdy firma účtuje nižší ceny exportovanému zboží než doma prodávanému zboží

- slouží k maximalizaci zisku firem
- nekalá obchodní praktika - sankcionován
- podmínky:
 1. price maker
 2. trhy segmentovány

Dumping

Antidumping jako protekcionismus

- firmy poškozené dumpingem žádají o pomoc vládní instituce
- oprávněnost → antidumpingové clo
- cenová diskriminace = normální obchodní strategie
- pravidlo spravedlivé ceny
- USA (2001): antidumpingové či odvetné clo na 256 položek ze 40 zemí

VI.c POHYB VF

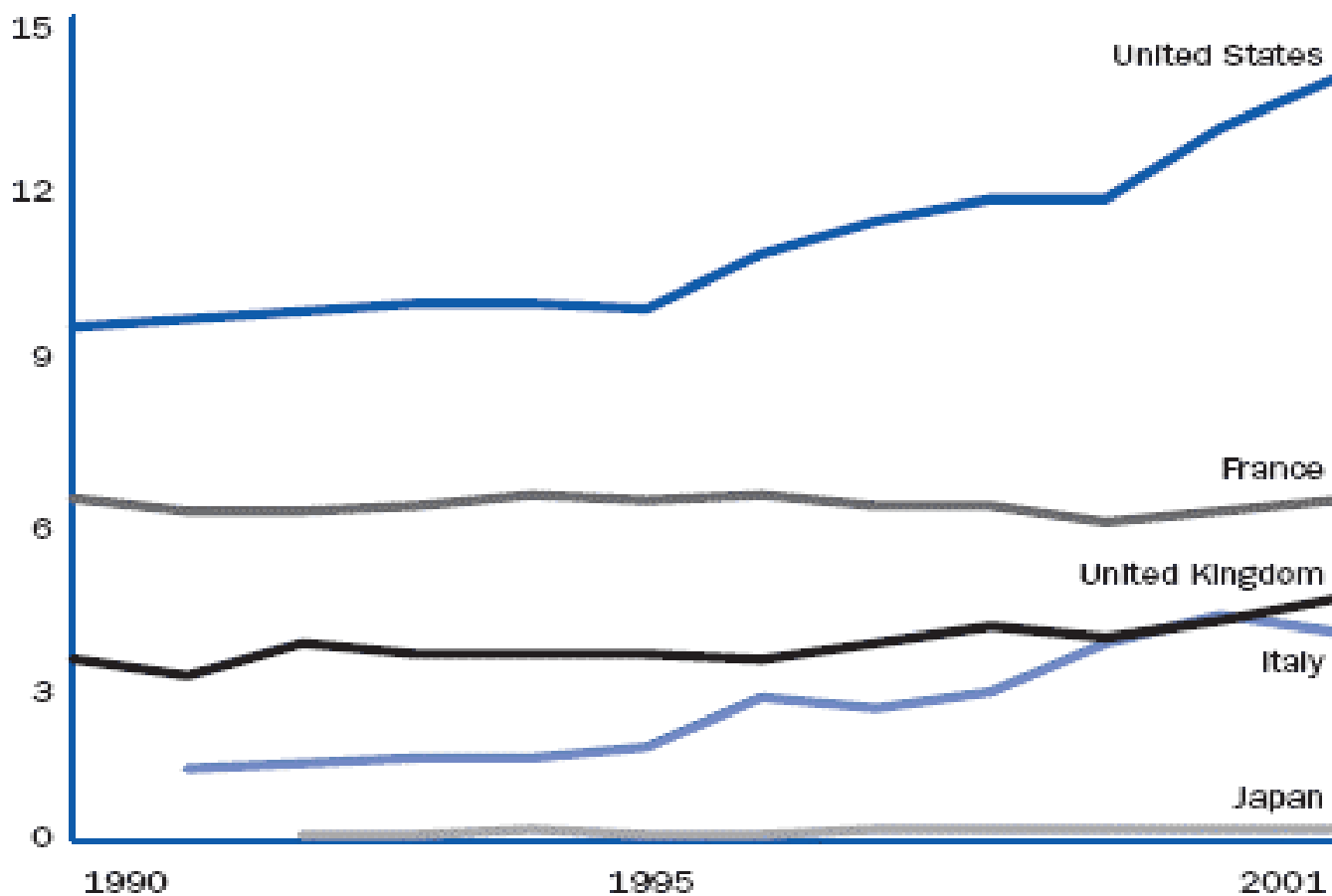
Mezinárodní pohyb VF- úvod

- principy jako u MO se zbožím
- významnější politické problémy = větší restrikce než zboží
- země: hojná L → importuje K.náročné zboží nebo si K půjčí

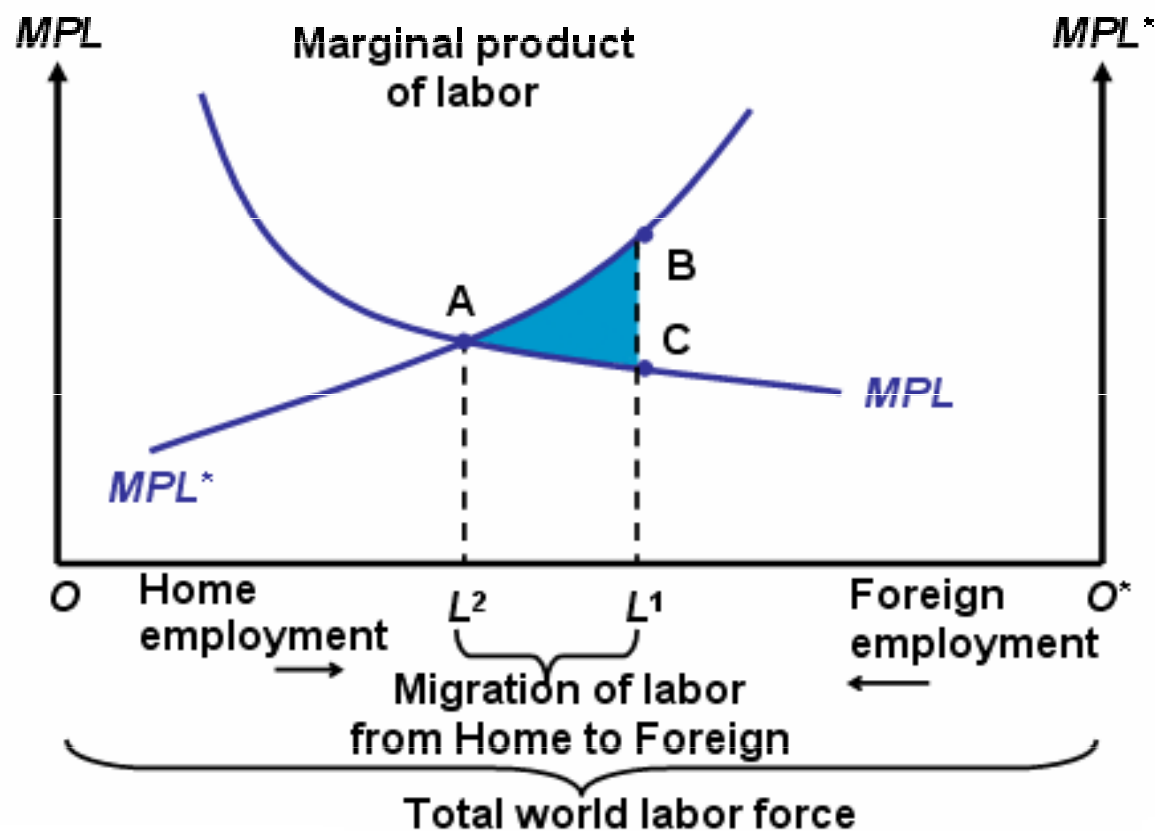
1. Mezinárodní pohyb VF práce

- mobilita L méně významná než mobilita K
- redistribuce světové L vede ke:
 - konvergenci reál. mzdových sazeb
 - růstu světového produktu
 - někoho poškozují
- bez překážek pohybu L → přesun L,
dokud se MPL nevyrovnají

Podíl zahraničních pracovníků v jednotlivých ekonomikách

Důsledky mezinárodního pohybu pracovních sil

Mzdová konvergence

- imigrace = hlavní zdroj populačního růstu koncem 19. a zač. 20.století
- globalizace, železnice, neexistovaly právní překážky
- došlo k reálné mzdové konvergenci

2. Mezinárodní pohyb kapitálu

■ rozdíly pohybu L a K:

- L: fyzický přesun X K: finanční transakce
- K: mezičasový obchod → mezičasová hranice výrobních možností

● 3 způsoby investování:

- půjčky zahr. firmám
- nákup zahr. akcií
- pobočky v zahraničí

FDI a nadnárodní firmy

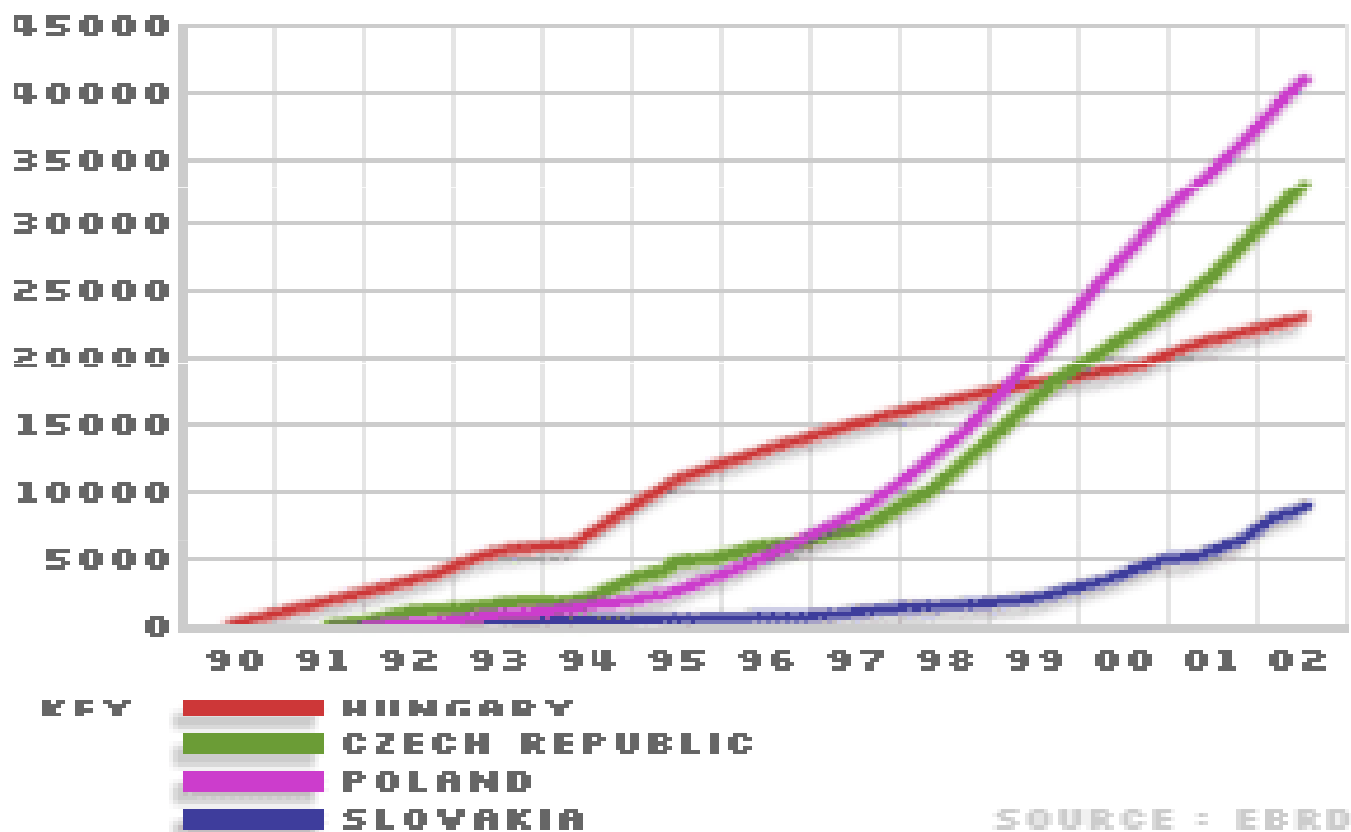
FDI = forma mezinár. toku K

FDI = kapitálové toky, kterými firma či země vytváří nebo rozšiřuje pobočky v jiné zemi

- transfer K, získání kontroly
- vytváření nadnárodních firem
- V USA: firma nadnárodní, když $>10\%$ akcií drží zahr. firmy

FDI ve STŘ.E.

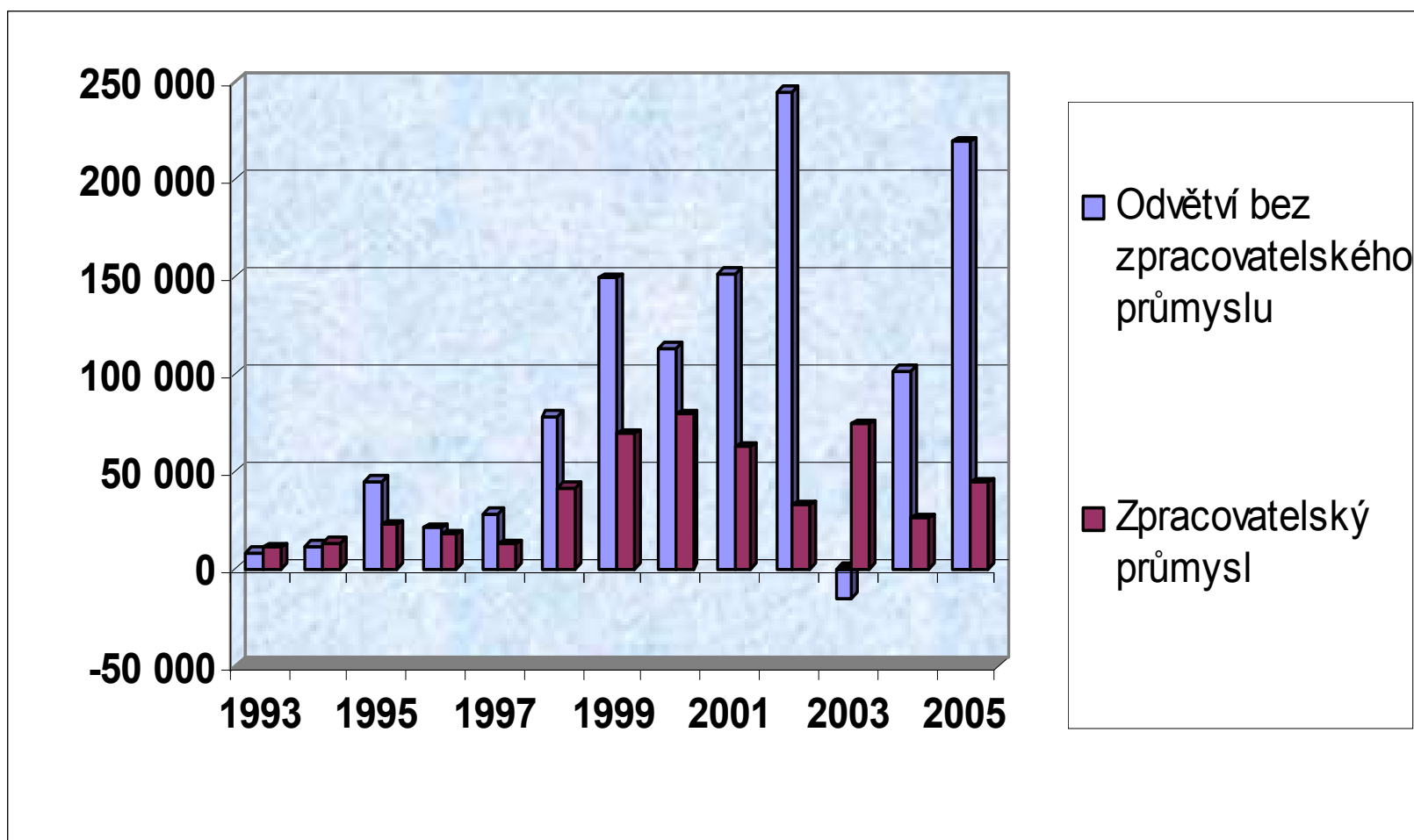
Foreign direct investment
Cumulative, \$m

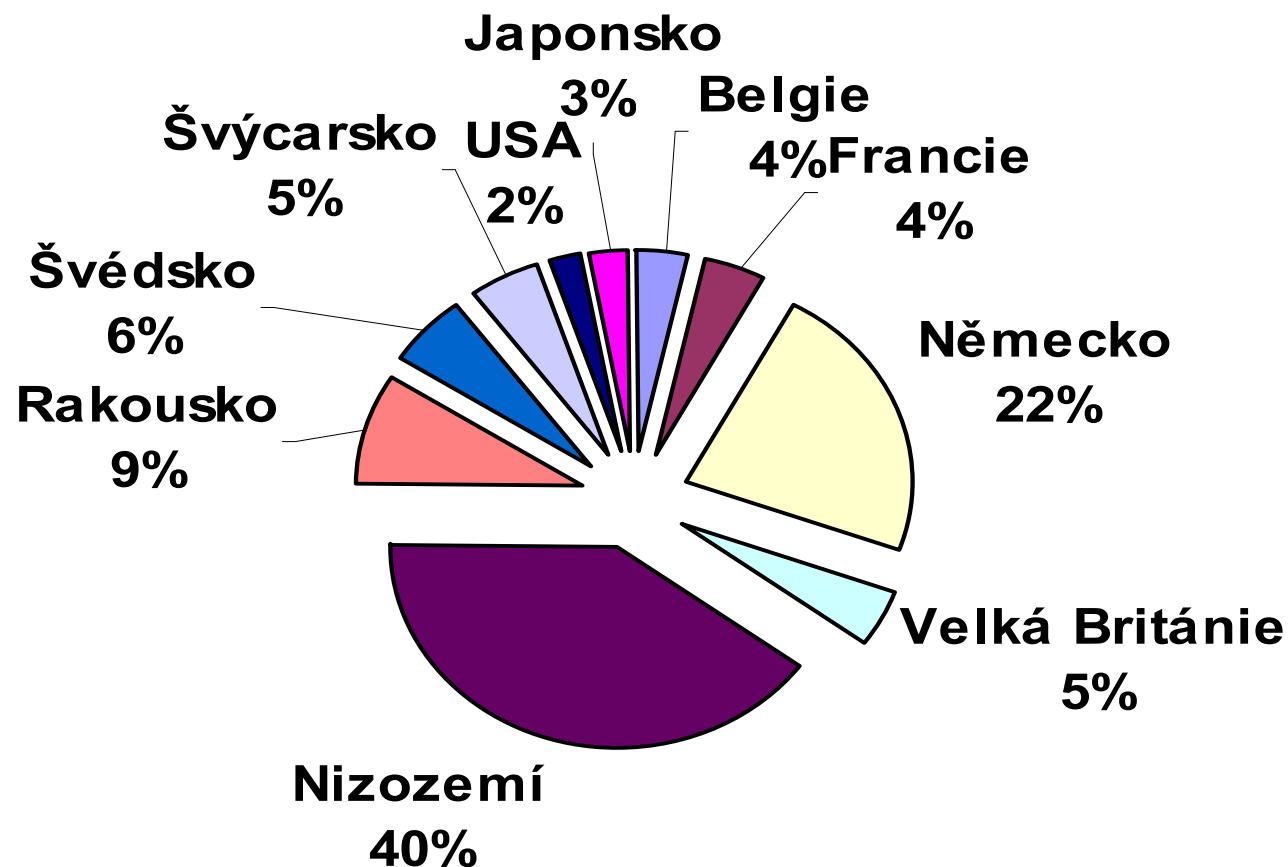
Vývoj FDI ve STŘ.E.

Country	2000	2001	2002	2003	2004	Total since 2000	2005	2006
Bulgaria	1,086	896	926	1,234	1,5	5,642	2	2
Hungary	1,785	810	891	2,32	2,5	8,306	2,8	2,5
Romania	1,812	1,312	1,194	1,59	3,5	9,408	3	3
Czech Republic	4,979	6,114	9,791	2,09	3,65	26,62	5,9	4,9

Vývoj FDI v ČR (1993-2005)

Příliv FDI do ČR (2005)

Teorie nadnárodních firem

- 2 otázky:
 1. umístění = proč se vyrábí zboží ve 2 a více zemích
 2. internalizace = proč je vyráběna produkce 1 firmou v růz.lokalitách
- vertikální integrace

Praxe nadnárodních firem

- důležitá role ve světovém obchodě a investicích
- jediná velká země, kde malá zahr.účasť: JAP (kultur. a byrokrat. překážky)
- ALE: distribuce příjmů většinou uvnitř země, ne mezi zeměmi

Směrnice pro nadnárodní společnosti (OECD)

- Dobrovolné zásady:
 1. Přispívat ek.a sociál. Rozvoji
 2. Lidská práva
 3. Spolupráce s místní ek. a polit. sférou
 4. Podpora rozvoje lids. kapitálu
 5. Neusilovat o výjimky
 6. + zveřejňování výsledků, ŽP, úplatkářství, zájmy spotřebitelů ...